

Nhũ hương

Nhũ hương, hay còn gọi là **hương trầm Châu Phi** (Theo tiếng Ả Rập: **لُبْنَان**, lubbān), một loại nhựa thơm được chiết xuất từ cây thuộc chi *Boswellia*, cụ thể là *Boswellia sacra* (syn. *B. carteri*, *B. thurifera*), *B. frereana*, và *B. bhaw-dajiana* (Họ Tràm). Được dùng làm nhang và nước hoa.

Có bốn loài chính thuộc chi *Boswellia* sản sinh ra nhũ hương và nhựa theo nhiều chất lượng. Chất lượng phụ thuộc vào thời gian thu hoạch, và nhựa được phân loại bằng tay nhằm đảm bảo yếu tố này.

Mô tả

Nhũ hương được lấy từ cây *Boswellia* thô cứng bằng cách khía lớp vỏ cây, cho phép nhựa rỉ ra và cô đặc lại. Nhựa cô đặc được gọi là mủ. Có rất nhiều loài và giống cây nhũ hương, mỗi loài sản sinh ra loại nhựa khác nhau. Sự khác biệt về đất và khí hậu tạo ra sự đa dạng về nhựa, thậm chí ngay cùng một loài.

Cây nhũ hương được xem là khác thường với khả năng phát triển trong môi trường khắc nghiệt mà đôi khi chúng phải mọc trực tiếp từ đất đá. Sự giúp đỡ gắn kết ban đầu với đá chưa được biết đến nhưng được hoàn thành bằng cách thân cây phồng lên giống hình đĩa. Sự phát triển thành hình đĩa bên dưới cây giúp cây không bị cuốn đi khỏi đá trong những trận bão dữ dội thường có ở khu vực cây mọc. Những đặc tính này thường hiếm hoặc không có ở những loài cây phát triển trên sỏi đá. Mủ từ những cây sống sót cứng cáp được xem là vượt trội bởi mùi thơm của chúng.

Cây bắt đầu sản sinh ra nhựa khi nó đạt 8-10 tuổi.^[1] Thu hoạch diễn ra từ 2 tới 3 lần một năm, lần thu hoạch cuối mang lại mủ chất lượng cao nhất bởi vì chúng có hàm lượng terpen (terpene), sesquiterpene và diterpene thơm cao hơn. Nhìn chung, các loại nhựa có màu đục hơn có chất lượng tốt nhất. Nhũ hương Dhofari (có trong cây *Boswellia sacra*)^[1] được cho là có chất lượng cao nhất thế giới, mặc dù nhựa chất lượng tốt cũng được sản xuất rộng rãi tại Yemen và dọc bờ biển đông Somalia, là nơi mà Giáo hội Công giáo Rôma dựa vào để lấy nguồn cung cấp.^[2]

Các nghiên cứu gần đây cho thấy rằng số lượng cây nhũ hương đang suy giảm do khai

Nhũ hương từ Yemen

Hoa và cành cây *Boswellia sacra*, phần lớn nhũ hương bắt nguồn từ loài này

Nhũ hương

---

thác quá mức. Những cây được lấy nhựa nhiều lần, được phát hiện rằng cây tạo ra lượng hạt giống có khả năng nảy mầm chỉ có 16%, trong khi hạt giống ở cây chưa được lấy nhựa bao giờ có tỉ lệ nảy mầm hơn 80%.

Lịch sử

Nhũ hương đã được buôn bán trên bán đảo Ả Rập và Đông Phi trong hơn 5000 năm.^[3] Một bức tranh trang trí tường ở ngôi đền của nữ hoàng Ai Cập cổ đại Hatshepsut, người đã chết vào năm 1458 trước công nguyên,^[4] miêu tả một túi nhũ hương được buôn bán ở xứ Punt.

Đốt nhũ hương gián tiếp trên than nóng

Nhũ hương được giới thiệu lại đến Châu Âu bởi quân thập tự chinh người Frank. Mặc dù, nó được biết đến là "*hương trầm*" đối với người phương tây, nhưng nhựa cũng được biết với một tên gọi khác *nhũ hương*, bắt nguồn từ tiếng Ả Rập *al-lubān* (tạm dịch: "kết quả từ vắt sữa"), điều này ám chỉ đến nhựa trắng đục lấy từ cây *Boswellia*. Một số người mặc nhiên công nhận rằng tên gọi đến từ cụm từ Ả Rập "*Dầu cho Li-băng*" kể từ khi Li-băng là nơi mua bán và trao đổi nhũ hương với Châu Âu. So sánh với sách *Exodus* 30:34, cho thấy nó tên *levonah*, đều mang nghĩa "trắng" hay "tiếng Li-băng" trong tiếng Hebrew.

Thành phố mất tích Ubar, đôi khi được xác định với Irem, hiện tại là thị trấn Shisr ở Oman, được cho là trung tâm buôn bán nhũ hương trong quá khứ, thông qua những khám phá lại gần đây về "Con đường hương liệu". Ubar được tái khám phá vào đầu những năm 1990 và hiện đang được khai quật khảo cổ.

Nhà sử gia Hy Lạp Herodotus không lạ gì với nhũ hương và ông biết nó được khai thác từ những cây ở phía nam Arabia. Tuy nhiên, ông nói, chất nhựa đó rất nguy hiểm khi khai thác vì có rắn độc sống trong cây. Ông tiếp tục mô tả phương pháp được người Ả Rập sử dụng để giải quyết vấn đề này, đó là đốt nhựa của cây bỏ để để có khói đuổi rắn đi.^[5] Nhựa cây cũng được đề cập đến bởi nhà thực vật học Theophrastus, và Pliny the Elder trong cuốn sách *Naturalis Historia* của ông.

Chất lượng

Nhũ hương có rất nhiều chất lượng khác nhau, chất lượng phụ thuộc vào màu sắc, độ tinh khiết, hương thơm và độ tuổi. *Silver* và *Hojari* nhìn chung được đánh giá là có chất lượng cao nhất trong nhũ hương. Bản thân người Oman vẫn thường coi *Silver* có chất lượng cao hơn *Hojari*, mặc dù phần lớn những người am hiểu phương Tây nghĩ ngược lại. Điều này có thể do điều kiện khí hậu mà *Hojari* có mùi thơm nhất trong khí hậu tương đối lạnh, khí hậu ẩm ướt của Châu Âu và Bắc Mỹ, trong khi *Silver* có vẻ phù hợp hơn với khí hậu khô nóng ở Arabia.

Nhũ hương

Thông tin thị trường địa phương tại Oman cho thấy, cụm từ *Hojari* bao gồm một loạt các sản phẩm nhũ hương cao cấp bao gồm *Silver*. Giá trị của nhũ hương không chỉ được quyết định bởi hương thơm mà còn màu sắc và độ kết khối, với màu sáng hơn và khối to hơn sẽ được đánh giá cao hơn. Nhũ hương *Hojari* quý giá nhất có tại quốc gia Oman thậm chí còn đắt hơn nhiều lần so với nhũ hương *Maydi* của Somalia, bắt nguồn từ cây *B. frereana* (xem bên dưới). Phần lớn nhũ hương *B. sacra* cao cấp được mua bởi đức vua Sultan Qaboos bin Said, người cai trị Oman, và nổi tiếng là khó cho những người mua phương tây để xác định và mua một cách chính xác.

Nhũ hương

Công dụng

Nhũ hương được sử dụng trong nước hoa và trị liệu hương thơm. Tinh dầu nhũ hương được thu bằng cách chưng cất hơi nước từ nhựa khô. Một số mùi của khói nhũ hương là do nhiều sản phẩm của quá trình nhiệt phân tạo thành. Trong cuốn sách Exodus in the Old Testament, nhũ hương là một nguyên liệu để làm nhang (Ex 30:34); theo phúc âm Matthew 2:11, vàng, nhũ hương, và một dược là món quà của Biblical Magi (ba vị vua) “từ phía đông” tặng chúa Giê-su.

Cây *Boswellia sacra*, tạo ra nhũ hương, phát triển bên trong hệ sinh thái kín Biosphere 2

Người Ai Cập xay nhựa cây cháy thành bột với tên gọi kohl. Kohl được dùng để làm chì kẻ mắt đặc biệt, được thấy trên rất nhiều pho tượng trong nền mỹ thuật Ai Cập. Mùi thơm của nhũ hương được cho là đại diện cuộc sống và người Do Thái, Hồi Giáo và Cơ Đốc thường sử dụng nhũ hương trộn với dầu để thoa cho những đứa trẻ mới sinh và những cá thể được xem là chuyển mình sang một giai đoạn mới trong đời sống tinh thần của họ.

Sự phát triển của đạo Cơ Đốc kìm hãm thị trường nhũ hương trong suốt 4 thế kỷ công nguyên. Hoang mạc hóa khiến tuyến đường lữ hành qua hoang mạc Rub' al Khali hay "Empty Quarter" ở Arabia trở nên khó khăn hơn. Hơn nữa, số lượng các cuộc tấn công của du mục Parthia ở Cận Đông đã khiến việc trao đổi nhũ hương biến mất sau khoảng 300 năm công nguyên.

Thuốc dân gian

Nhũ hương

Nhựa nhũ hương có thể ăn được và thường được sử dụng trong nhiều loại thuốc dân gian cho hệ tiêu hóa và làn da khỏe mạnh ở Châu Á.

Nhũ hương ăn được phải tinh khiết vì đưa vào bên trong cơ thể, có nghĩa nó phải trong suốt, không có tạp chất màu đen hay nâu. Nó thường có màu vàng nhạt, và một ít màu xanh lục. Nhũ hương thường được nhai như kẹo cao su, nhưng dính hơn bởi vì nó là nhựa.

Nhũ hương trong nền y học cổ truyền Ấn Độ (có từ cây *Boswellia serrate*), thường được gọi là “dhoop”, được sử dụng trong hàng trăm năm để điều trị viêm khớp, chữa lành vết thương, tăng cường hệ thống nội tiết tố nữ, và thanh lọc không khí khỏi mầm bệnh không mong muốn. Việc sử dụng nhũ hương trong y học cổ truyền Ấn Độ gọi là “dhoopan”. Ở nền văn hóa Ấn Độ, người ta cho rằng đốt nhũ hương trong nhà mỗi ngày đem lại sức khỏe tốt.^[6]

Đốt nhũ hương xua đuổi muỗi và từ đó bảo vệ con người và động vật khỏi các bệnh lây truyền do muỗi gây ra, ví dụ như sốt rét, sốt xuất huyết, virút tây sông Nile.^[7]

Tinh dầu nhũ hương

Tinh dầu nhũ hương được sản xuất bằng cách chưng cất hơi nước từ nhựa cây.

Thành phần hóa học của dầu là 75% monoterpenes, sesquiterpenes, monoterpenoles, sesquiterpenols, và ketones. Nó có hương thơm dịu ngọt, trong khi dầu nhũ hương Ấn Độ có mùi rất tươi.

Nước hoa

Nhũ hương đặc trưng với mùi thơm, vị cay, hơi giống chanh, pha lẫn mùi hương của nhang, và có một ít màu nhạt của thông. Nó được sử dụng trong nước hoa cũng như trong ngành công nghiệp mỹ phẩm và dược phẩm.

Nghiên cứu y khoa

Nhựa nhũ hương

Nhũ hương

Các chế phẩm từ nhũ hương Ấn Độ từ cây *Boswellia serrata* được tiêu chuẩn hóa, đang được khảo sát trong nghiên cứu khoa học như một phương pháp điều trị các bệnh viêm như bệnh Crohn, viêm đại tràng và viêm xương khớp. Kết quả nghiên cứu lâm sàng ban đầu cho thấy hiệu quả của nhũ hương đối với bệnh Crohn. Đối với các liệu pháp thử nghiệm trên viêm loét đại tràng, hen suyễn, và viêm khớp mãn tính, chỉ có nhiều báo cáo biệt lập và nghiên cứu sơ bộ dẫn đến chưa đủ bằng chứng về độ an toàn và hiệu quả. Tương tự, các ảnh hưởng lâu dài và tác dụng phụ của việc sử dụng nhũ hương vẫn chưa được nghiên cứu một cách khoa học. Axit Boswellic trong *ống nghiệm* kim hãm phân chia tác dụng lên các tuyến tế bào ung thư (như khối u ác tính, khối u não, ung thư gan) đều dựa trên yếu tố gây ra chết rụng tế bào. Một tác dụng tích cực đã được tìm thấy khi sử dụng nhũ hương trên các mẫu khối u não, mặc dù trong thử nghiệm lâm sàng với quy mô nhỏ hơn. Một số nhà khoa học nói các kết quả là do sai về phương pháp luận. Hoạt chất chính trong nhũ hương Ấn Độ được xem là axit Boswellic.

Nhũ hương

Tính đến tháng 5 năm 2008 tạp chí FASEB thông báo rằng đại học Johns Hopkin và đại học Hebrew tại thủ đô Jerusalem đã xác định khói nhũ hương là một loại thuốc thức thần giúp giảm trầm cảm và lo lắng ở chuột.^[8] Các nhà nghiên cứu tìm thấy hợp chất hóa học incensole acetate^[9] chịu trách nhiệm cho các tác dụng.^[8]

Trong một nghiên cứu khác, chiết xuất "*nhũ hương Ấn Độ*" (thường có ở cây *Boswellia serrata*) dồi dào được sử dụng cho bệnh nhân viêm xương khớp trong nghiên cứu ngẫu nhiên, giả dược, "mù kếp". Bệnh nhân tiếp nhận chiết xuất cho thấy sự cải thiện đáng kể ở bệnh xương khớp trong ít nhất 7 ngày. Hợp chất không gây ra tác dụng phụ nghiêm trọng nào, và theo tác giả nghiên cứu, nó an toàn cho con người và mục đích sử dụng lâu dài.^[10]

Nghiên cứu được tài trợ bởi một công ty sản xuất chiết xuất nhũ hương,^[4] và kết quả vẫn chưa bị lật lại bởi nghiên cứu khác.

Trong một nghiên cứu khác được công bố vào tháng 3 năm 2009 bởi đại học Oklahoma Health Sciences Center, nghiên cứu báo cáo rằng "dầu nhũ hương tách biệt tế bào ung thư khỏi bàng quang bình thường và ngăn chặn sự phát triển của tế bào ung thư."^[11]

Thành phần hóa học

Nhũ hương

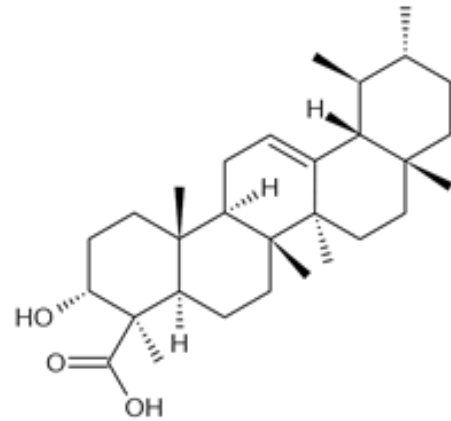
Dưới đây là những hợp chất hóa học có trong nhũ hương :

- "acid resin (56%), tan trong rượu và có công thức $C_{20}H_{32}O_4$ "^[12]
- gum (similar to gum arabic) 30–36%^[12]
- 3-acetyl-beta-boswellic acid (Boswellia sacra)^[13]
- alpha-boswellic acid (Boswellia sacra)^[13]
- 4-O-methyl-glucuronic acid (Boswellia sacra)^[13]
- incensole acetate
- phellandrene^[12]

Xem thêm

- Desi Sangye Gyatso
- Frankincense Trail
- Incense (nhang)
- Incense Route (con đường hương liệu)
- Myrrh (một dược)
- Nabataeans
- Pliny the Elder
- Resin (nhựa)
- Theophrastus

Tài liệu tham khảo

Cấu trúc của axit β -boswellic, một trong những hoạt chất chính của nhũ hương

- *The Road to Ubar: Finding the Atlantis of the Sands* — Clapp Nicholas, 1999. ISBN 0-395-95786-9.
- *Frankincense & Myrrh: A Study of the Arabian Incense Trade* — Groom, Nigel, 1981. ISBN 0-86685-593-9.
- *Gold, Frankincense, and Myrrh: An Introduction to Eastern Christian Spirituality* — Maloney George A, 1997.

ISBN 0-8245-1616-8.

- *Tapped-out trees threaten frankincense*^[14], Foxnews.com science (citing a study co-authored by botanists and

ecologists from the Netherlands and Eritrea and published in *The Journal of Applied Ecology*, December 2006.)

- *Frankincense Provides Relief for Osteoarthritis*^[15]

Link mở rộng

- Phytochemical Investigations on Boswellia Species^[16]
- Boswellia Serrata^[17]
- Omani sites on the world heritage list^[18]

Bài viết

- Atlantis of the Sands^[19] — Archaeology Magazine May–June 1997
- Frankincense in Oman article^[20]
- Spices Exotic Flavors and Medicines^[21] — UCLA Louise M. Darling Biomedical Library Spice Exhibit

Frankincense and Myrrh 2002

- Thinkgene.com^[22] - Incense is psychoactive: Scientists identify the biology behind the ceremony. May 2008
- Scents of Place: Frankincense in Oman^[23]

Các trang liên quan

- History of Frankincense (www.itmonline.org)^[24]
  - Chemical compounds found in Boswellia sacra^[25] (Dr. Duke's Databases)
  - UNESCO^[26] Frankincense Trail Dhofar Province, Oman.
  - Trade Between Arabia and the Empires of Rome and Asia^[27], Metropolitan Museum of Art.
  - Lost City of Arabia^[28] Interview with Dr. Juris Zarins, Nova, September 1996.
  - Frankincense and Oman^[29], Sultan Qaboos Cultural Center.
  - The Indian Ocean in World History: Educational website^[30] Learn about the frankincense trade throughout
-

history on this interactive website.

- Short review of recent studies about incense as medicine now and in ancient times ^[31],
Short review of recent

studies about incense as medicine now and in ancient times.

- Traditional Chinese medical use of frankincense ^[32]

Tài liệu tham khảo

[1] "Omani World Heritage Sites"
(<http://www.omanwhs.gov.om/english/Frank/FrankincenseTree.asp>).
www.omanwhs.gov.om.

Retrieved 2009-01-14.

[2] BBC.co.uk (http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/8505251.stm)

[3] Paper on Chemical Composition of Frankincense (http://deposit.ddb.de/cgi-bin/dokserv?idn=975255932&dok_var=d1&dok_ext=pdf&filename=975255932.pdf)

[4] "Queen Hatshepsut's expedition to the Land of Punt: The first oceanographic cruise?" (<http://ocean.tamu.edu/Quarterdeck/QD3.1/Elsayed/elsayedhatshepsut.html>). Dept. of Oceanography, Texas A&M University. . Retrieved 2010-05-08.

[5] Herodotus 3,107

[6] "Joint relief" (<http://www.herbcompanion.com/health/JOINT-RELIEF.aspx?page=2>).
www.herbcompanion.com. . Retrieved 2009-01-12.

[7] "Sultan Qaboos Cultural Center" (http://www.sqcc.org/about_oman/frankincense.htm).
www.sqcc.org. . Retrieved 2009-01-17.

[8] "Breaking News--The FASEB Journal (07-101865)"
(http://www.fasebj.org/Press_Room/07_101865_Press_Release.shtml). The FASEB Journal. . Retrieved 2008-05-20.

[9] ACS.org (<http://pubs.acs.org/cen/whatstuff/86/8651sci2.html>)

[10] "A double blind, randomized, placebo controlled study of the efficacy and safety of 5-Loxin for treatment of osteoarthritis of the knee"

(<http://arthritis-research.com/content/10/4/R85>). Arthritis Research & Therapy. . Retrieved 2008-10-09.

[11] "Frankincense oil derived from *Boswellia carteri* induces tumor cell specific cytotoxicity."
(<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19296830?dopt=Citation>). www.ncbi.nlm.nih.gov. .

[12] "Olibanum.—Frankincense."
(<http://www.henriettesherbal.com/eclectic/kings/boswellia.html>). *Henriette's Herbal Homepage*.

www.henriettesherbal.com. . Retrieved 2009-01-14.

[13] "Farmacy Query"
(<http://sun.arsgrin.gov:8080/npgspub/xsql/duke/plantdisp.xsql?taxon=168>). www.arsgrin.gov. . Retrieved

2009-01-14.

[14] <http://www.foxnews.com/wires/2006Dec22/0,4670,DwindingFrankincense,00.html>

[15] <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2008/07/30/AR2008073001481.html>

[16] http://deposit.ddb.de/cgi-bin/dokserv?idn=975255932&dok_var=d1&dok_ext=pdf&filename=975255932.pdf

[17] <http://www.fytokomplexy.cz/en/clanky/Boswellia-serrata-1.html>

[18] <http://omanwhs.gov.om/Default.htm>

[19] <http://www.archaeology.org/9705/abstracts/ubar.html>

[20] <http://www.omanholiday.co.uk/FRANKINCENSE-Trail-by-Tony-Walsh-for-Abode-Magazine.pdf>

[21] <http://unitproj.library.ucla.edu/biomed/spice/index.cfm?displayID=28.html>

[22] <http://www.thinkgene.com/incense-is-psychoactive-scientists-identify-the-biology-behind-the-ceremony/>

[23] <http://www.saudiaramcoworld.com/issue/200003/scents.of.place-frankincense.in.oman.htm>

[24] <http://www.itmonline.org/arts/myrrh.htm>

[25] <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/duke/farmacy2.pl>

[26] http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31&id_site=1010

[27] http://www.metmuseum.org/toah/hd/ince/hd_ince.htm

[28] <http://www.pbs.org/wgbh/nova/ubar/zarins/>

[29] http://www.sqcc.org/about_oman/frankincense.htm

[30] <http://www.indianocceanhhistory.org>

[31] <http://www.life-of-science.net/medicine/misc/incense-used-as-medicine.html>

[32] http://alternativehealing.org/ru_xiang.htm

Nguồn bài viết và cộng tác viên

Nhũ hương *Nguồn:*

<http://en.wikipedia.org/w/index.php?oldid=382654944> Cộng tác viên: AdjustShift, Alcmaeonid, AlexR, Alexandrov, Andycjp, Andygriffith, Annarchy, Antandrus, Anujna, ArgentiumOutlaw, Arthur chos, Autodidactyl, Avalon, Avihu, Aziz1005, BD2412, Badagnani, Benoni, Blyonsstl, Bobbybuilder, Bobo192, BrerRabbit-at-Alices, Brunton, CRGreathouse, CWatchman, Cacycle, Campdavid, Carlossuarez46, Cblack2, Chowbok, Chris the speller, Churchlane, Chyel, Cjrutz, Counterpoint, Csernica, DabMachine, DanMS, DanielCD, Das Baz, DaughterofSun, David Schaich, Deconstructhis, Edgar181, Eleiser, Epipelagic, Ewlyahoocom, Ffx, FocalPoint, Gaius Cornelius, Giftlite, Gilliam, Gruzd, Hakeem.gadi, HenkvD, HenryLi, Heron, Hohum, Husond, Hyphen5, Ida Shaw, Ihope127, Infrogmation, IronGargoyle, Itai, Itami-chan, J.delanoy, JLaTondre, JaGa, Jacob Newton, Jamie C, Jmcorral72, JohnnyMrNinja, Kipala, Kric Cbith, LauraLizzie, Leandrod, Lexor, Li4kata, Linmhall, Mahmoudsuhail, Malrawas, Mani1, Marqoz, Mattis, Maxjthemax, Mervyn, Michael Hardy, MIDDAYexpress, Millwonder, NawlinWiki, Nehushtan, Next-Genn-Gamer, Nihiltres, Nporiord, Oda Mari, Ohnoitsjamie, Peterlewis, Pippu d'Angelo, Polylerus, Poor Yorick, PuzzletChung, Quadell, Ranveig, Rellis1067, Ringbark, Rjwilmsi, Rkitko, Roderick Mallia, Rosewelsh, Rotational, Scampus, Scbomber, Shizhao, Sjschen, SkyCaptain, Sloth monkey, Snaxalotl, Snowdog, Sputnikcccp, Stalefries, Stan Shebs, Sullivand, Supine, TEB728, Tabletop, Taichi, Thppt, TicketMan, Trexpro, Ufinne, Vranak, Wetman, Whitebox, Wikiedituser, WriterHound, Wtmitchell, Yakudza, Yekrats, Zannah, Zelda, 182 anonymous edits

Nguồn ảnh, bản quyền và cộng tác viên

File:Frankincense 2005-12-31.jpg *Nguồn:*

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Frankincense_2005-12-31.jpg *Bản quyền:* Public Domain *Cộng tác viên:* User:snotch

File:Boswellia sacra.jpg *Nguồn:*

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Boswellia_sacra.jpg *Bản quyền:* Creative Commons Attribution 2.0 *Cộng tác viên:* Scott Zona from USA

File:Weihrauch.jpg *Nguồn:*

<http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Weihrauch.jpg> *Bản quyền:* Creative Commons Attribution-Sharealike 2.5 *Cộng tác viên:* User:Spacebirdy/Myndir

File:Olebanum.jpg *Nguồn:*

<http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Olebanum.jpg> *Bản quyền:* Creative Commons Attribution 2.5 *Cộng tác viên:* Nina-no

File:Boswellia-sacra-greenhouse.jpg *Nguồn:*

<http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Boswellia-sacra-greenhouse.jpg> *Bản quyền:* Creative Commons Attribution-Sharealike 2.0 *Cộng tác viên:* Becky from Louissville, KY, United States

---

Nhũ hương

File:Olibanum resin.jpg *Nguồn:*

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Olibanum_resin.jpg *Bản quyền:* GNU Free Documentation *Bản quyền Cộng tác viên:* User:Pepre

File:Frankincense and matchbox.jpg *Nguồn:*

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Frankincense_and_matchbox.jpg *Bản quyền:* Public Domain *Cộng tác viên:* User:ı

File:Beta-boswellic acid.svg *Nguồn:* http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Beta-boswellic_acid.svg *Bản quyền:* Public Domain *Cộng tác viên:* User:Fvasconcellos

Bản quyền

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

Tài liệu này được 420shop.trade chuyển thể sang tiếng việt từ bản gốc tại natural ingredient resource center: <http://naturalingredient.org/wp/wp-content/uploads/Frankincense.pdf>
